СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност "доцент" по ПН 3.7 "Администрация и управление", специалност "Икономика и управление (Бизнес етика и психология на личността)", обявен в ДВ № 28/01.04.2025 г., с кандидат:

гл. ас. д-р Билиан Николаев Маринов Рецензент:

проф. д-р Матилда Иванова Александрова

1. Общи положения и биографични данни

Гл. ас. д-р Билиан Маринов получава магистърска степен по психология ("Психология на развитието, образованието и културата" и "Клинична и консултативна психология") във Философския факултет на СУ "Св. Кл. Охридски" през 2002 г. През периода 2012-2015 г. кандидатът се обучава по докторска програма в ПН 3.7 "Администрация и управление" към Стопанския факултет на ТУ-София. От 2015 г. е доктор по научна специалност "Икономика и управление" в ПН 3.7 "Администрация и управление" с дисертационен труд на тема "Организационен нарцисизъм и организационна култура: теоретични и приложни аспекти".

От януари 2004 г. д-р Билиан Маринов работи като преподавател в катедра "Правни и хуманитарни науки" към Стопански факултет на ТУ-София. Кандидатът заема академична длъжност "главен асистент" от 2011 г. в същата катедра. Има значителен преподавателски опит като асистент в Нов български университет (2007-2014 г.), Института по публична администрация (2013-2015) и Академията на МВР (2016-2019 г.). Членува в Европейския изследователски институт на университетския Алианс "European University of Technology". Консултант е по професионална етика и фирмена култура при провеждане на обучения с държавни служители и академичната общност на ТУ-София.

Кандидатът владее английски и руски език. Отличава се с висока ангажираност, организационни и презентационни умения, инициативност и отговорност.

2. Обща характеристика на научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата

Представените научни трудове на гл. ас. д-р Билиан Маринов свидетелстват за придобития научноизследователски опит по проблематиката на приложната етика, организационното поведение, психология, културна антропология, етика на изкуствения интелект и роботиката и др. Кандидатът уаства в конкурса с 29 публикации, от които 1 монография, 2 публикации индексирани в Scopus, 26 публикации в издания с научно рецензиране.

Представените по конкурса научни публикации могат да бъдат обособени в следните основни направления: бизнес етика; дигитална комуникация; психология на личността. Научните трудове на кандидата се отличават с безспорен интердисциплинарен характер, като основните им постижения са в областта на терминологичната обосновка на комплексни аналитични перспективи в областта на етичните аспекти, приложната психология и дигиталната комуникация. Разглеждат се редица актуални и дискусионни аспекти на съвременната дигитална епоха, в т.ч. етични дилеми, психологически трансформации и други комплексни феномени, развиващи се в условия на все по-интензивно навлизане на дигиталните технологии както в обществената, така и в междуличностната комуникация. Визията за технологично бъдеще се обвързва с човешките ценности, насърчаването на морална цялост и споделен смисъл във фрагментирания свят. Предложен е модел за бъдещо използване на изкуствения интелект, който е етически обоснован и психологически съответства на човешките потребности.

Гореизложеното дава основание да се заключи, че кандидатът е утвърден учен в областта на бизнес етиката и психологията на личността, поставени в контекста на съвременните проблеми на дигиталния свят.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Кандидатът е утвърден преподавател с дългогодишна практика в областта на бизнес етиката и психологията на личността, с общ трудов стаж над 20 години. Съгласно справка за учебната заетост кандидатът има над 600 часа проведени учебни занятия в ТУ-София. В ОКС "бакалавър" преподава по следните учебни дисциплини: "Фирмена култура", Бизнес етика (вкл. на

английски език), Психология на личността и организационно поведение, а в ОКС "магистър" – "Крос-културна бизнес етика". В представените по конкурса материали са налице свидетелства, свързани с разработените от кандидата обучителни модули в областта на бизнес етиката и дигиталната комуникация. Разработени са курсове и тематични модули, насочени към преподаването на актуални теми в областта на конкурса, като "Дигитална психология", "Комуникационна етика", "Визуална идентичност" и "Морална отговорност". Те успешно се прилагат в учебно-преподавателската дейност на кандидата в ТУ-София и в рамките на Алианса "Европейски технологичен университет".

Кандидатът има значителен международен опит от участието си в инициативи на Европейския университетски алианс "European University of Technology", в който членува ТУ-София, в частност проекти в областта на етиката (Ethico "European University of Technology" – Empowering the European Culture and Technology Laboratory 'ECT Lab+') и изкуствения интелект (European University of Technology – Accelerate).

Тези аргументи дават основание да се заключи, че кандидатът е уважаван и утвърден преподавател с международно призната компетентност в областта на обявения конкурс.

4. Основни научни и научноприложни приноси

Научните и научно-приложни приноси на гл.ас. д-р Билиан Маринов са детайлно представени в приложената справка. Тематичният фокус на научноизследователската дейност на кандидата, съдържащ приносен характер, е свързан с взаимодействието между личностните характеристики на "имащите власт или влияние", ценностите на организационната култура, емпатията и етичната устойчивост. Основните приноси на автора произтичат от интердисциплинарния характер на неговите изследвания, като е реализиран техния иновативен потенциал.

Бих поставила акцент и върху научните приноси в областта на дигиталната идентичност, осмислена като динамичен етико-психологически модус. Изведени са характеристиките на тази идентичност, като се предлагат насоки за интервенция както в образователната, така и в организационната

среда по отношение на формирането на устойчива и етично ориентирана дигитална субективност.

В рамките на концептуалните изследвания на автора може да се открои аргументирането на понятието "техно-нарцисизъм" като нов тип културна и психична структура. Обърнато е специално място на изкуствения интелект, интерпретиран като активен медиатор на вътрешната реалност на потребителя. Анализът на технологиите отчита тяхното значение като важен фактор за трансформация на "психичната икономия и етичната способност на субекта".

Иновативен характер имат изследванията на автора, посветени на дигиталната емпатия, идентифицирана като "дигитална способност за морална чувствителност без физическо присъствие". Използвани и доразвити са модели от моралната философия и междукултурната комуникация.

Научно-приложен характер има създаденият инструментариум за диагностика на "лидерски нарцисизъм" и организационна култура. Предложени са измерители за идентификация на типове нарцисизъм при ръководители, мениджъри и лидери, чрез които може да се покаже начина на структуриране на стила на комуникация, културните нагласи и модела на влияние в организацията. Интерес за практиката представлява и оценката на връзката между лидерския стил и устойчивостта на етичния климат в организацията. Разработен е авто-тренинг модел за самоусъвършенстване на самооценката при мениджъри. Моделът e базиран саморефлексия и емоционална устойчивост, като е паробиран от гледна точка на повишаване на моралната и поведенческа ефективност в кризисни ситуации.

В обобщение може да се заключи, че научните и научно-приложните приноси в трудовете на кандидата имат безспорно значение за обогатяването на научните постижения и практико-приложната им реализация в областта на етиката и психологията на личността в контекста на съвременното развитие на дигиталното общество и икономика.

5. Значимост на приносите за науката и практиката

Приемам формулираните научни, научно-приложни и приложни приноси, като ги считам за значими за управленската наука и практика.

Формулираните приноси намирам за лично дело на кандидата, притежаващи научна и научно-приложна полезност. Свидетелство за разпознаваемостта на приносите са установените цитирания на трудовете на кандидата — 11 бр., едно от което в издание, реферирано в Scopus. Може да се заключи, че значимостта на приносите в научните трудове на кандидата е безспорна и явно отразена чрез установения импакт на трудовете върху научната дейност и разработки в сродни тематични области.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към кандидата. Имайки предвид неговия богат преподавателски и изследователски опит, бих препоръчала на кандидата да издаде съвременни учебни помагала по основните дисциплини, по които преподава. Също така препоръчвам да продължи своята изследователска дейност, като насочи публикационната си активност към издания, индексирани в световни научни бази.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Целенасочените професионални усилия и компетенции на кандидата дават възможност да бъдат високо оценени творческия му потенциал и постигнатите от него резултати. Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научноприложни и приложни приноси, намирам за основателно да предложа гл. ас. д-р Билиян Николаев Маринов да заеме академичната длъжност "доцент" в професионалното направление 3.7 "Администрация и управление" по специалността "Икономика и управление (бизнес етика и психология на личността)".

Дата: 23.06.2025 г. Член на научното жури:

/ проф. д-р Матилда Александрова /

EVALUATION STATEMENT

On a procedure for taking academic position of "Associate Professor" by Professional Field (PF) 3.7 "Administration and Management", Scientific Specialty "Economics and Management (Business Ethics and Personality Psychology", announced in State Gazette №: 28 / 01.04.2025, with one candidate:

Senior Assistant Prof. Dr. Bilian Nikolaev Marinov Reviewer:

Prof. Dr. Matilda Ivanova Alexandrova

1. General information and biographical data

Dr. Bilian Marinov received his master's degree in psychology ("Psychology of Development, Education, and Culture" and "Clinical and Counseling Psychology") from the Faculty of Philosophy at Sofia University "St. Kl. Ohridski" in 2002. From 2012 to 2015, the candidate has been enrolled in a doctoral program in Professional Field 3.7 "Administration and Management" at the Business Faculty at the Technical University of Sofia. Since 2015, he has been awarded a PhD degree in PF 3.7 "Administration and Management" with a dissertation entitled "Organizational Narcissism and Organizational Culture: Theoretical and Applied Aspects".

Since January 2004, Dr. Bilian Marinov has been working as a lecturer at the Department of Legal and Humanitarian Sciences at the Business Faculty at TU Sofia. The candidate has held the academic position of "Senior Assistant Professor" since 2011 in the same department. He has significant teaching experience as a lecturer at New Bulgarian University (2007-2014), the Institute of Public Administration (2013-2015), and the Academy of the Ministry of Interior (2016-2019). He is a member of the European Research Institute of the European University of Technology Alliance. He is a consultant on professional ethics and corporate culture in training courses for civil servants and the academic community at TU Sofia.

The candidate is fluent in English and Russian. He is distinguished by his high level of commitment, organizational and presentation skills, initiative, and responsibility.

2. General description of the candidate's scientific research and applied scientific activities

The scientific works presented by Dr. Bilian Marinov testify to his research experience in the field of applied ethics, organizational behavior, psychology, cultural anthropology, ethics of artificial intelligence and robotics, etc. The candidate participates in the procedure with 29 publications, including 1 monograph, 2 publications indexed in Scopus, and 26 publications in peer-reviewed journals.

The submitted scientific publications can be divided into the following main areas: Business Ethics; Digital Communication; Personality Psychology. The candidate's research works are distinguished by their indisputable interdisciplinary nature, with their main achievements being in the field of terminological justification of complex analytical perspectives in the field of ethical aspects, applied psychology, and digital communication. A number of topical and controversial aspects of the modern digital era are examined, including ethical dilemmas, psychological transformations, and other complex phenomena developing in the context of the increasingly intensive penetration of digital technologies in both public and interpersonal communication. The vision for a technological future is linked to human values, the promotion of moral integrity, and shared meaning in a fragmented world. A model for the future use of artificial intelligence is proposed that is ethically sound and psychologically consistent with human needs.

The abovementioned gives grounds to conclude that the candidate is an established scholar in the field of business ethics and personality psychology in the context of contemporary issues of the digital world.

3. Assessment of the candidate's pedagogical activity

The candidate is an established lecturer with long experience in the field of business ethics and personality psychology, with a total work experience of over 20 years. According to the teaching record, the candidate has over 600 hours of teaching experience at TU Sofia. In the bachelor's degree program, he teaches the following subjects: "Corporate Culture," "Business Ethics" (including in English), "Personality Psychology and Organizational Behavior," and in the master's degree program: "Cross-Cultural Business Ethics." The materials submitted for the procedure include evidence of the training modules developed by the candidate in

the field of business ethics and digital communication. Courses and thematic modules have been developed to teach current topics in the field of the procedure, such as "Digital Psychology," "Communication Ethics," "Visual Identity," and "Moral Responsibility." They are successfully applied in the candidate's teaching activities at TU Sofia and within the European University Alliance.

The candidate has significant international experience from participating in initiatives of the European University Alliance, of which TU Sofia is a member, in particular projects in the field of ethics (Ethico "European University of Technology" – Empowering the European Culture and Technology Laboratory 'ECT Lab+') and artificial intelligence (European University of Technology – Accelerate).

These arguments give grounds to conclude that the candidate is a respected and established lecturer with internationally recognized competence in the field of the announced procedure.

4. Main scientific and applied contributions

The scientific and applied contributions of Dr. Bilian Marinov are presented in detail in the submitted report. The thematic focus of the candidate's research activity, which is of contributory nature, is related to the interaction between the personal characteristics of "those in power or influence," the values of organizational culture, empathy, and ethical sustainability. The author's main contributions stem from the interdisciplinary nature of his research, which has realized its innovative potential.

I would also like to highlight the scientific contributions in the field of digital identity, understood as a dynamic ethical-psychological modus. The characteristics of this identity are outlined, and guidelines for intervention in both educational and organizational environments are proposed with regard to the formation of a sustainable and ethically oriented digital subjectivity.

Within the framework of the author's conceptual research, the argumentation of the concept of "techno-narcissism" as a new type of cultural and psychological structure can be highlighted. Special attention is paid to artificial intelligence, interpreted as an active mediator of the user's inner reality. The analysis of technologies takes into account their importance as a key factor in the transformation of the "psychic economy and ethical capacity of the subject."

The author's research on digital empathy, identified as "digital capacity for moral sensitivity without physical presence," can be determined as innovative. Models from moral philosophy and intercultural communication are used and further developed.

The toolkit created for diagnosing "leadership narcissism" and organizational culture is of both scientific and applied nature. Measures are proposed for identifying types of narcissism in executives, managers, and leaders, which can be used to show how communication style, cultural attitudes, and patterns of influence are structured within the organization. The assessment of the relationship between leadership style and the sustainability of the ethical climate in the organization is also of practical interest. A self-training model for self-improvement of self-esteem among managers has been developed. The model is based on values, self-reflection, and emotional stability, and is designed to improve moral and behavioral effectiveness in crisis situations.

In summary, it can be concluded that the scientific and applied contributions in the candidate's works are of undoubted importance for the enrichment of scientific achievements and their practical application in the field of ethics and personality psychology in the context of the contemporary development of digital society and economy.

5. Significance of the contributions to science and practice

I accept the formulated scientific and applied contributions as significant for management science and practice. I find the formulated contributions to be the personal work of the candidate, possessing scientific and applied utility. The citations of the candidate's works – 11 in total, one of which in a publication referenced in Scopus – provide evidence for the recognition of the contributions. It can be concluded that the significance of the contributions in the candidate's research works is indisputable and clearly reflected in their impact on scientific activity and developments in related subject areas.

6. Critical comments and recommendations

I have no critical comments on the candidate. Given his extensive teaching and research experience, I would recommend that the candidate publishes modern teaching materials on the main subjects he teaches. I also recommend that he continue his research activities, focusing his publishing efforts to journals indexed in the global scientific databases.

CONCLUSION

The purposeful professional efforts and competencies of the candidate make it possible to appreciate his creative potential and the results achieved by him. Based on the presented scientific works, their significance, the scientific and applied contributions contained therein, I find it legitimate to propose Senior Assistant Prof. Dr. Bilian Nikolaev Marinov to take the academic position "Associate Professor" in the Professional Field 3.7 "Administration and Management", Scientific Specialty "Economics and Management (Business Ethics and Personality Psychology)".

Date: 23.06.2025 Member of Scientific Jury:

/ Prof. Dr. Matilda Alexandrova /